

JIRÁMKOVA SOBOTKA

111 4

Číslo 2

Říjen 1964

Blanka Švábová:

Z A Č Á T K E M Ř Í J N A

V tichém zamyšlení
zírá kraj tesknými zřítelnicemi
zoraných polí -
stojí tu schoulen
a nikdo se neodváží jej z klidu vyrušit.

Chladem se chvějí ramena lesů
pod lehkou plenu mlh
a v telegrafních drátech u hřbitova znějí
vysoké tony
plačícího větru.

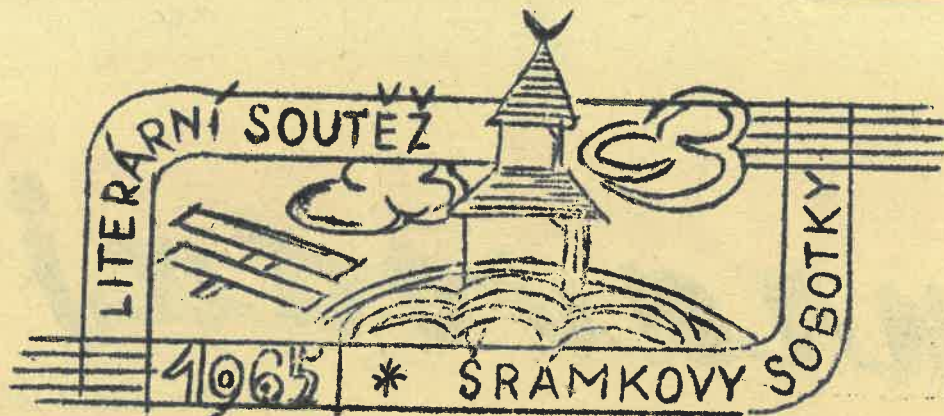
Je večer podzimní
s kahánky ocunů na blízkých lukách -
zčernalá brázda zlatem se přiodívá,
kraj mlčí,
jen vrány vyslovují jméno podzimu.

S o b o t k a b e z r o d á k ů

Rodáci bývali chloubou svých rodišť. Co by byl Hronov bez Aloise Jiráska, Pacov bez Antonína Sovy, Stožice bez Josefa Holečka, Bělohrad bez K.V. Raisa, Miletín bez K.J. Erbena, Malé Svatoňovice bez Karla Čapka atd., atd. Stejně tak, co by znamenala Sobotka bez svých vynikajících rodáků? Rodáckou tradicí žila a žije hojná sdružení "rodáků a přátel" a rodácká příslušnost bývala základnou "sjezdů rodáků" při nejruznějších příležitostech. Avšak dnes malá místa, v nichž není nemocnice, budou bez rodáků, neboť velká většina nových občanů přichází na svět v porodnicích. Tak na příklad v první třídě sobotcké školy ve školním roce 1952/53 se ještě vyskytlo pět rodáků sobotckých, kdežto v I. třídě této školy ve školním roce 1962/63 není ze třiceti žáků ani jediný narozený v Sobotce, ačkoliv ve dvaceti případech je Sobotka bydlištěm rodičů.

Ani přiškolené obce a části Sobotky (Čálovice, Lavice, Osek, Spýšová, Plhov, Stéblovice) nemají nových rodáků. Rodištěm těchto dětí je ponějvíce Jičín, dále Turnov, Mladá Boleslav a jiné - to jest města s porodnicí. Přitom je jisté, že valná většina těchto občanů se bude cítit Sobotáky, Osečáky, a pod., i když v jejich dokladech bude uváděno jako rodiště místo, v němž spatřili světlo světa. Srdcem budou vždy zakořeněni v místech, kde v rodinném kruhu prožili své dětství. Klasický případ: Božena Němcová se nikdy necítila rodáčkou vídeňskou, ač se ve Vídni narodila, nýbrž jejím pravým domovem byly Ratibořice, místo jejího dětství. Proto se jeví potřeba, aby slovo "rodák" znamenalo nejen toho, kdo se v určitém místě narodil (rodák jičínský, turnovský...), ale i toho, kdo má citový vztah k určitému místu, i když není jeho úředním rodištěm. (Rodák sobotcký, spýšovský, ..., i když se narodil v Jičíně a jinde). Nebo by bylo záhodno pro ty, kdo mají své úřední rodiště jinde, než v místě, k němuž přilnuli jako k svému rodišti, vymyslet nový výraz. Byla by to zajímavá příležitost k soutěži v jazykové tvořivosti a rádi postoupíme dobré návrhy našich čtenářů k odborné diskuzi.

prof. Václav Hejn

Školská a kulturní komise ONV v Jičíně, MNV v Sobotce vyhlašují III. ročník literární soutěže Šrámkova Sobotka. Soutěž má tři tématické kategorie:

- 1) Básně, básnické sbírky, prosaické a jiné práce (divadelní hry, literární pásma a pod), vyjadřující vztah lidí k dnešku a k budování socialismu a komunismu.
- 2) Vědecké práce z oboru literárních věd, týkající se autorů jičínského okresu.
- 3) Práce vlastivědné, obírající se vývojem sociálních, hospodářských, politických a kulturních poměrů jičínského okresu.

Podmínky soutěže:

- 1) Soutěže se může zúčastnit každý čl. ob-

čan, u první kategorie jen ti, kteří pocházejí z jičínského okresu nebo v něm pracují.

2) Soutěž je anonymní.

3) Práce musí být původní, dosud neuveřejněná a nebo uveřejněná v roce zadání do soutěže.

4) Soutěžní práce musí být odeslány (pod značkou) nejdříve do 15. dubna 1965 Okrosnímu národnímu výboru v Jičíně, odbor školství a kultury.

5) Ve všech třech kategoriích je první cena 900 Kčs, druhá cena 500 Kčs, třetí cena 300 Kčs.

6) Ceny se udělují autorům ve stanovený den v rámci Šrámkovy Sobotky. / Červenec 1965. /

30. výročí úmrtí akademického malíře Gustava Macouna

Dne 7. října t. r. bylo tomu právě 30 let, co v Praze zemřel na zápal plic ve věku 45 let akademický malíř Gustav Macoun. Hlavním jeho působištěm byl Český ráj, Kameničky a Českomoravská vysočina, kterou si zvláště zamiloval. Poslední dva roky žil ve Štobodných Hamrech, kde si zakoupil chalupu, v níž před ním maloval jeho krajan František Kaván.

Rođen pocházel po otci ze Sobotky. Jeho otec Augustin Macoun, obuvník v Praze, pocházel z četné rodiny Macounů v Sobotce na Benešově. Šest bratří bylo kováři doma u otce vyučených a on jediný byl dán do učení jednomu z mistrů cechu ševcovského. Po vyučení zakotvil trvale v Praze, kde se oženil a usídlil v Žitné ulici č. 9. V manželství se narodili dva synové: Bohumil byl po vzdělání přijat do služeb pražské obce jako magistrátní úředník a Gustav, který již v chlapeckých letech projevoval nadání malířské. Studoval u Václava Jansy a s jeho doporučením roku 1907 u Aloise Kalvody. A v letech 1908 až 1909 u Antonína Slavička. Potom do roku 1913 na pražské akademii.

Ve svém románu "Žil s námi" popisuje Olga Marešová setkání Gustava Macouna s Antonínem Slavičkem:

"Člověka potká někdy vlastní osud a vyzve ho na souboj. Znáte ty náhodné okamžiky, v kterých lidský život jako by se převrátil na ruby? Tak já jsem tehdy maloval v Praze na Františku, když tu na mne někdo spustil z hloučku přihlížejících - a hezky se ptal: "Kdepak jste se učil, chlapče?" Byl jsem překvapen; někoho jsem poznával v té chvíli, ale za svět jsem si nemohl vzpomenout! Bylo mi osmnáct let, jaký div? Člověk v tom věku vidí všechno, jen skutečnost mu uniká! Odpověděl jsem tedy poctivě: "Konal jsem dosud jen počáteční studie u mistra Kalvody."

Nepoznal jsem, kdo je ta laskavá a měkká tvář se zaměřeným obličím a přesvědčivými očima. A najednou jsem slyšel: "Budete teď chodit ke mně! Já jsem Slaviček." Div, že jsem nepadl před ním na kolena - takový účinek měla jeho bezprostřední a rozhodující sláva. A vidíte! Slaviček ode mne nevezal nikdy ani haléře. Co by tomu řekli lidé, kteří s uměním

kupčí jako s houskou na krámě? Myslím, že se Slavíčkem vypřela většina těch umělců, kteří zároveň s uměním mají ve své široké duši i pocit lidskosti."

Ve svém díle Gustav Macoun zanechal nám řadu obrazů, které dokazují jeho lásku k Českému ráji: Kost, Trosky, Větrný mlýn na Bořenovách, Stěblovické chaloupky, Napřívěcká náves a řada dalších. Škoda, že nejsou soustředěny v některé oblasti galerií, u nichom si stále připomínali jeho dílo.

Láska a pieta prostých lidí na Vrchovině postavila mu v posledním jeho působení ve Svobodných Hamrech malý kamenný pomníček, kde je vytesáno: "Žil s námi ve Svobodných Hamrech v letech 1932 až 1934."

Vf.

Z a K a r l e m V i k e m . . .

Ve čtvrtek 8. října 1964 zemřel v Turnově ve věku 81 let zasloužilý umělec, nositel Řádu práce, akademický malíř K a r e l V i k, čestný občan Turnova, Hořic a Lomnice nad Popelkou. Byl rodákem Hořic, ale v Turnově žil téměř půl století.

Tuto smutnou zprávu zaznamenal všechny náš tisk a mnohé listy přidaly i vřelou vzpomínku na vynikajícího, umělce, který ve svých nádherných dřevorytech a akvarelech zpodobnil krásy Prahy, Slovenska i jiných krajů naší vlasti. S opravdu synovskou láskou zobrazil milovaný Český ráj a v něm též Sobotecko. V chronologickém pořadí v jeho grafické tvorbě jsou ze Sobotky a okolí v cyklu "Český ráj" (černobílé dřevoryty 1921) "Kost" a "Údolí Zehrovky". "Balada o Kostí" je samostatným a jedním z prvních barevných dřevorytů též z roku 1921. V knize "Český ráj" v barevných dřevorytech 1930 jsou: "Znak Šelmsberka na Kostí", "Hrad Kost", "Nádvoří na Kostí", "Dřevěný statek v Přeperech u Sobotky", "Humprecht" a "Náměstí v Sobotce". Jsou to vesměs dvou až čtyřbarevné dřevoryty.

V cyklu "Český ráj" v Ex libris Karla Vika 1948 jsou: "Hrad Kost", "Humprecht u Sobotky", a "Sobotka", vesměs jednobarevné litografie. (Do souboru nebyly pojety "Hrad Kost" I. a II.)

V novoročenkách jest "Hrad Kost" ve formě barevného dřevorytu a leptu.

V knize Mateřídouška je vstupní báseň Národního umělce Fráni Šrámka "Zvon domova" a nad ní akvarel kostela a zvonice v Oseku. V této krásné knize pak jsou ještě další tři lavírované kresby ze Sobotky a okolí. Na obálce knihy "Soverní Čechy", kterou Vik vydal spolu s J. V. Schybalou je barevný dřevoryt "Humprecht" a v textu další čtyři lavírované kresby.

Přímo pro Sobotku provedl Karol Vik "Humprecht" (čtyřbarevný dřevoryt pro sjezd soboteckých rodáků 1937) a též malbu je na obálce ročenky městské spořitelny v Sobotce roku 1947. V roce 1951 byl vydán propagační plakát Sobotka s jeho tráp-tychem. A konečně ve sborníku Sobotka 1958 je reprodukováno jeho párovka Rodný dům básníka Václava Šolce.

K.

V e Z b i r o z e n e z a p ě m í n a j í .

Zbiroh, kde otec Fráni Šrámka působil v letech 1882-84 a 1890-94, byl nejen městem básníkově dětství a jinošství, ale i studnicí trvalých zážitků a dojmů. Zbirožští rádi připomínají, že pobyt ve Zbiroze zanechal stopy na mnoha stránkách Stříbrného větru a románu Past, a velmi si váží i básně Vzpomínání na Josefa V. Sládka a na Zbiroh. Pokládají Šrámka stejně za svého jako Písek a Sobotka. Tamější kulturní

pracovník Václav Vokáč udržuje stálý styk se Sobotkou a nedávno daroval Šrámkovu archivu magnetofonový záznam se vzpomínkami zbírožské Šrámkovy spolužačky M. Zehnavé.

Po dlouhá léta posílala Zbiroha Šrámkovy kytice vřesů od skály Hlavatky, známé ze Stříbrného větru. Tento projev úcty a vzpomínek nepřerušili ani po se paní Šrámkové přestěhovala do Sobotky. Kytice se le dochází každý podání Šrámkova domu a na hrobo-

Šrámkova autobiografie

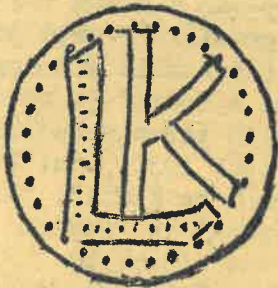
Na jaře roku 1921 jsem se připravoval na kladenské reálce k závěrečnému řečnickému cvičení, které se pravidelně v septimě konalo ke konci školního roku. Za téma jsem si zvolil "Moderní česká literatura". O té jsme se oficiálně ve škole nic nedověděli, protože pro nás česká literatura končila koncem 19. století. Byl jsem čtenářem *Nemce* - novina Června a četl jsem - jako moji druzi - Šrámka. Abych se o Šrámkovi dověděl více pro svoji přednášku, žádal jsem o bližší životopisná data redakci Června.

Odpověděl mně Fráňa Šrámek sám. Domnívám se, že jeho dopis je také jeho nejzajímavější autobiografií. Dopis zněl:

Milý pane, něco o životě Fráni Šrámka?
Býval studentem jako Vy a lituje, že jím již dávno není.
Studoval, miloval, vojákoval, psal.
Pozdravuje Vás
Fráňa Šrámek.

prof. Bohuslav Brejtník

60 let AZNP

V minulých dnech oslavovali pracující naší největší automobilky AZNP Mladá Boleslav 60 let trvání závodu. Ve svých vzpomínkách vypravuje jeden z jejích zakladatelů Klement: "Vzpomínám si, jakou významnou událostí bylo, když se nám podařilo prodat na jedinou třináct kol. Dnes toto číslo sotva koho překvapí, ale pro nás tenkrát to bylo něco mimořádného. Bicykly byly prodány do Sobotky - nedaleko od Mladé Boleslavi. Tamní učitel zorganizoval tenkroužek cyklistů a pomohl nám tak k té objednávce. Vezli jsme

slavnostně všech třináct kol na voze v doprovodu nás obou šéfů i přátel našich - všichni ovšem na kolech. Ale i pro Sobotku to byl tenkrát veliký den. Vítili naši výpravu v městě hlučnou muzikou a za veliké účasti obecnstva."

Bylo by zajímavé, kdyby vrstevníci tehdejší slavnosti nám napísali některé podrobnosti, kupříkladu kdo byl onen organizátor spolku cyklistů, zda dosud žijí první cyklisté, jaké byly zkušenosti s dodanými koly apod. Dodávka byla uskutečněna v roce 1895 nebo 1896.

Vf.

...náš MNV zasedá...

Ríjnové veřejné zasedání Místního národního výboru v Sobotce mělo na pořadu zemědělství. Zprávu zde podal s. Kutek, předseda zemědělské komise. Zabýval se rozborom situace v JZD Nástup a konstatoval, že hospodaření JZD je dobré až na některé otázky, které bádě nutno řešit v zájmu ještě většího a výnosnějšího hospodaření. Těmi otázkami podle zprávy zemědělské komise jsou větší a vhodnější využití statkových hnojiv, hospodárnější využití těchto hnojiv a nutnost věnovat větší péči krátkodobým předměmům, jakož i náhradním dílům.

Dál ve své zprávě uvádí plnění podzimmích prací. Seťová orba splněna, otavy rovněž. Ozimé směsky, brambory daleko překročeny. Problémem je sklizeň cukrovky v současnou dobu - za pěkného počasí se nevyužilo nabízené brigádnické pomoci a spoléhalo se pouze na mechanizaci, které nemůže být využito v deštivém počasí. Proto se představenstvo spolu s orgány MNV sešázá k operativnímu zásahu, aby cukrovka - bohatá úroda byla sklizena a včas dodána do našich cukrovarů. Stavby dobytka jsou dodržovány. V celém JZD Nástup plánuje na rok 1965 odměňování pevnou odměnou. Dále se zpráva zabývá jednací jednotně hospodařících rolníků. Zde musí zemědělská komise řešit těžké případy kdy stáří nedovoluje rolníkům dobře obdělávat pozemky.

Mc

Šerm na Malém náměstí v Sobotce

Mistry tohoto rytířského sportu poznali sobotečtí občané zásluhou Osvětové besedy, která byla v neděli 11. října 1964 pořadatelem vystoupení Skupiny historického šermu při Vojenském historickém muzeu v Praze.

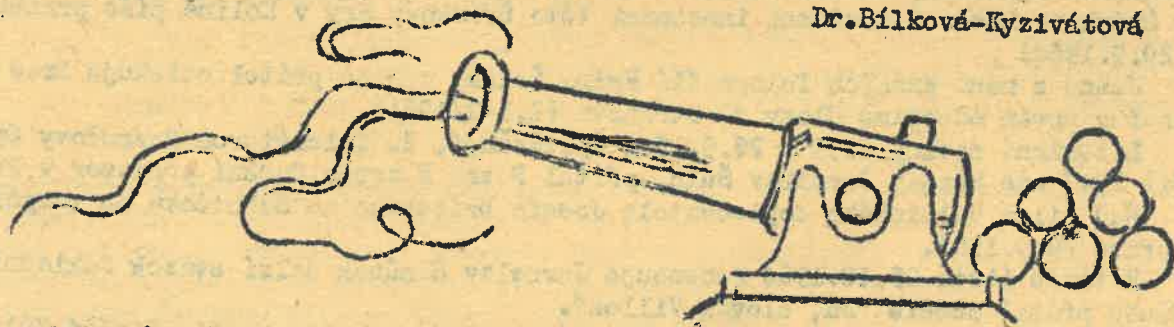
Zásluhou Dr. Karla Samšíňáka a s. Oldřicha Hakana byly vyřešeny i potíže s dopravou... a tak se v sobotu navečer objevil očekávaný autobus. Vyhrnuli se z něho mladí chlapi a děvčata, kteří se po zaměstnání věnují svému koníčku - šermu. Vedle je Dr. Jan Černošák. Přivezli sebou muškety, mušketyrské kroje, meče, dýky a vrchol všech - opravdovské střelující historické dělo z roku 1711.

A že armáda - vystoupení bylo uspořádáno v rámci oslav Dne československé armády - má skutečnou protokoli u svatého i televizního Petra, přišlo se na nedělní představení podívat po několikadenním trucevání i sluníčko - dopoledna nezměle, odpoledne již naplno. Smálo se pak vesele spolu se stovkami diváků (a mohlo jich být více) napuškovatýrského bubanika, na šermujícího pážata, na souboje mušketyrů s hrůzostrašnými bandity i na závěrečnou scénu v hospodě, kde bitka banditů s mušketyry byla tak skutečná, že vyřadila i poslední bejovníky, kloví, zda by do boje nakonec nezasáhli i sobotečtí kluci.

Byl to hezký den na Malém náměstí. Přinesl městu i okolí hodně vzruchu. Vždyť výstřely z mušket a z kanónu bylo slyšet až u Santínské lípy a po výstřelech se tabulky z blízkých oken jen sypaly.

Osvětová beseda se tedy může pochlubit opět jednou zdařilou akcí. Díky za ni všem pořadatelům (mezi nimiž se uplatnili i mladí - Mirok Fejfar, Radka Dolenská, Petr Pfeiffer, Jirka Štaška aj), zvukovým technikům (Přemek Bureš a Ilja Bílek), s. Strnadovi, který ze své kanceláře připravil příjemně vytopnou šatnu pro účinkující - na a především jedinečnému souboru, který toto své jediné letošní vystoupení mimo Prahu uskutočnil právě v Sobotce.

Dr. Bílková-Kyzivatová

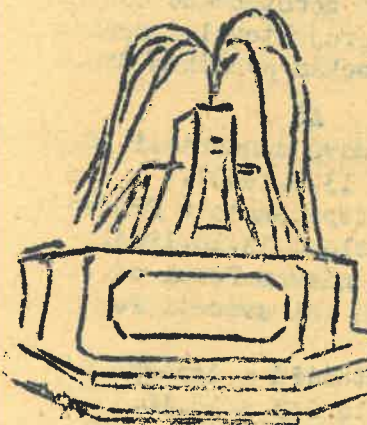

Co zavínala sobotocká kašna...

V pátek 30. října zažila Sobotka neobvyklou podívanou. Na náměstí se objevil autobus s cedulkou Filmové studio Barrandov a několik dalších vozidel. Filmaři... Hned se vyrojilo plno dohadů - jaký film se bude natáčet, kdo v něm bude hrát a hlavně - zda bude potřebný kompars. Sobotečtí občané si totiž rádi zahrají ve filmu, jak dokázala Vlčí jáma, Vzbouření na vsi, Kohout plaší smrt nebo nedávný dokumentární film Dr. Ivana Kafky.

Tentokrát se však zahrálo s pražskými herci jen sobotocké náměstí a přilehlé uličky. A to se ještě musely přinodit, takže novou krásnou ceduli ve stylu první republiky dostal hotel Pošta, bývalého hostince Moskva se stal Obchod kuřáckými potřebami Al. Klíny atd. Pak už bylo nutno jen naplnit kašnu, pustit vodotrysk a čekat trpělivě na sluníčko.

To si po polední přece jen dalo říci a usmívalo se delší dobu, takže všechny plánované záběry bylo možné natočit. A pak měl režisér Karel Steklý konečně trochu času a odpověděl nám na několik otázek. Film se jmenuje Zláza Jovuceléma podle režisérova vlastního námětu. Hrají v něm Jaroslav Marvan, Miloš Kopecký, Svatopluk Beneš a další, z čehož lze poznat, že se jedná o vesolohru. A obsah - nechte se překvapit. Film má být dokončen ještě letos a začátkem příštího roku přijde do našich kin.

Nakonec jsme se Karla Steklého zeptali, proč si vybral k exteriérům právě Sobotku. Zavinila to kašna. Hledal totiž pěkné náměstí s kašnou a tu si vzpomněl na Sobotku, kterou dobře zná, protože zde již mnohokrát byl a na Humprechtě natáčel zvukové efekty ke Švejkovi a k Strakonickému dudákovi.

Kdyby tedy naši pradědečkové nepostavili roku 1847 na soboteckém náměstí kašnu, přišli by 30. října 1964 naši kluci a děvčata i dospělí o zajímavou podívanou. KB

NA STRÁNKÁCH TISKU...

- Šrámkovskou tematiku obomtila Dobrava Moldanová svým široce založeným "Příspěvekem k interpretaci Šrámkova prozaického díla" v časopise Česká literatura č. 5/1964.
 - O nedávno vydané sbírce Fráni Šrámka Rozbolostnění ženami referovalo dosud několik listů. Kromě Pochodně (17.9.1964) to bylo Svobodné slovo (4.9.1964), Práce (20.9.1964), Literární noviny (č. 43 z 24.10.1964 - M. Červenka: Šrámek mladistvý) a nejobsírnější recenzi napsal sobotecký rodák Jaroslav Šimůnek do Rudého práva (článek Šrámkovské překvapení 14.10.1964). - Vědečtí pracovníci všem litují, že editorova poznámka nepodává podrobnější zprávu o historii rukopisu, který Šrámek věnoval A. Křížovi. Poznámku o datu vzniku rukopisu přineseme v příštím čísle. - V této souvislosti nás potěšil i hezký dopis studentky Květoslavy Komínkové z Dětmovic u Ostravy, která se po přečtení nové knížky Šrámkových prvotin chce "dovědět něco víc o tomto národním umělci".
 - Pochodeň (1.10.1964) chválí literární soutěž Šrámkovu Sobotku za to, že dala podnět k Haladově studii o recitování Šrámkova Reportu, k Hrašovu rozboru povídky Šrámkovi ji květy a ulámali halúzky a k práci prof. Fr. Buriánka Šrámek a recitátor (tyto tři příspěvky vydal Ústřední dům lidové tvořivosti v Praze v edici Umělecký předvoj).
 - O činnosti Recitačního studia Šrámkova domu se zmiňuje Jan Šrámek v článku Šrámkovi se recitátoři (Rudé právo 2.10.1964).
 - Smutná zpráva semilského Rozvoje č. 32/1964 oznamuje z Turnova, že tam zemřel vynikající ochotník, učitel Otaškar Fiala. Jednou z jeho posledních rolí byl farář Fiala v Šrámkově Létě. O současné inscenaci této Šrámkovy hry v Kolíně píše pražská Svoboda (29.9.1964).
 - Jednu z méně známých fotografií Fráni Šrámka a jeho přátel otiskuje Dr. Jaromír Kuchař v novém časopise Glosy ze Strahova (č. 1-2/1964).
 - Literární noviny č. 39 z 24.9.1964 upozorňují, že iniciátorem Bezručovy Opavy byl již 1947 náš krajan Jaroslav Šulc, přítel Petra Bezruče, dnešní profesor v Praze.
 - Nad dílem dělnického dopisovatele Josefa Drázkého ze Sobotce se zamýšlí Rudé právo 29.9.1964.
 - V téže listě 25.10.1964 recensuje Jaroslav Šimůnek další svazek Základní řady Klubu přátel poesie "Já, člověk Villon".
 - Velký článek o nové instalaci gotického umění na hradě Kostí přináší Kulturní tvorba č. 40 z 1.10.1964 - autor Blahoslav Černý.
 - V měsíčníku Svět techniky 4/1964 byla otištěna vzpomínka na soboteckého hodináře a vynálezce Jana Prokeše s reprodukcí jeho podobizny. Prokeš projektoval i opravu pražského orloje. Větší studii o něm otiskl ve Věstníku soboteckém podávkem druhé světové války Miroslav Vlach.
- AE
- O jedlém kaštanu u myslivny pod Humprechtem je zmínka v Lidové demokracii 30.9.1964 (Kaštan zasadil zahradník Pištora 1897 - viz Pojizerské listy 13.3.1942).
 - Šermířské vystoupení, o němž píšeme na jiném místě, bylo připomenuto v Předvoji v čísle 41 a 43/1964, v Pochodni č. 243/1964 a ve Svobodném slově 13.10.1964.
 - K letošnímu dni tisku vyšel v září v Hradci Králové list s názvem Posel od ... Čidliny ... Klenice, Pláňanky... Žehrovky, Libuňky... (a dalších asi dvaceti řek a potoků).
 - A konečně uvádíme i první ohlasy na náš Zpravodaj: Mnoho čtenářů a úspěchů nám přeje jičínský Předvoj číslo 42/1964, Hradecká Pochodeň (číslo 248 z 16.10.1964) píše M. J.: "Velmi mile nás překvapila Osvětová beseda v Sobotce svým prvním zářijovým číslem "Zpravodaje Šrámkovy Sobotky 1964". Je to ~~je~~ ve skutečnosti na těch čtyřech listech nejen kronikářský záznam o tom, co je nového v Sobotce v kompetenci MUV, ale i zpravodajský komentář k soboteckému životu... velmi cenné jsou bibliografické poznámky, záznamy z tisku o Sobotce. Je to Zpravodaj aktuální a pozorný."

Tři nové knihy do knihovny Sobotáků.

V posledních týdnech se objevily na knihkupeckých pultech tři nové publikace. Je to především kniha "Adresář Jiří Mahen" (SMKLU Praha 1964, 2000 výtisků, 300 str.), v níž vydavatelé Jiří Hek a Štěpán Vlašín otiskují také část korespondence Mahena - Šrámek.

Jiří Brabec vydal výběr z prací literárního kritika Bohumila Polana, nazvaný "Život a slovo" (ÚS Praha 1964, 1000 výtisků, 276 str.). Polan se několikrát zabýval díly Fráni Šrámka, napsal jeho životpis (Fráňa Šrámek, básník mládí a domova, Šrámek Praha 1947) a připravil zdatný výběr z díla Fráni Šrámka pro mládež "Hudba nad splavem" (SNMČ Praha 1956).

V novém uspořádání se objevila také knížka Antala Staška "Ze vzpomínek" (SNMČ Praha, 1964, 3000 výtisků, 456 str.). Spisovatel zde líčí na několika stránkách zvláště svůj vztah k Václavu Šolcovi, s nímž se seznámil za studií v Jičíně. Z dalších soboteckých rodáků se Stašek zmiňuje o Františku V. Jořábkovi a Dr. Jindřichu Šolcovi o markvartickém rodáku Dr. Fr. Šinkovi (pozdější lékař v Českém Brodě) a o libuňském jannostpánem Antonínu Markovi. Zajímavé je pospánu i Staškova volební schůze v Sobotce roku 1889 (tehdy byl zvolen zemským poslancem za Sobotku, Lomnici a Novou Paku).

S = O = B = O = T = E = C = K = Á = V = B = E = H = O = C = H = U = T =

Po delším odmlčení se opět hlásí ke slovu sobotečtí divadelní ochotníci. 13. října se sešli v hojném počtu na schůzi v hotelu Beseda, aby se poradili o činnosti a zvolili si vedení. Závěrem byl promítnut dokumentární film Dr. Ivana Kafky z představení Kafkovy dramatisace povídky K. V. Raise Skleník, která se s velkým úspěchem hrála v režii dramatisátorové v roce 1959.

Na první výborové schůzi 23. října byl předsedou divadelního kroužku zvolen Václav Konečný. Přítomní projednali činnost v nejbližším období se zřetelou k 20. výročí osvobození. Ze schůze byl odeslán telegram mladému úspěšnému ochotníku Břetislavu Bryzínu, který je toho času na vojně a oslavil 25. října své dvacetiny.

V rámci Lidové akademie probíhá léto v Sobotce cyklus přednášek o nových zákonech. Každý večer je doplněn filmem. Na první 15. X. přednášel Dr. Felix Janata z Jičína o zákoně o rodině, druhý 29. X. byl věnován občanskému zákoníku, o němž hovořil Dr. Josef Vávra.

Paní Ludmila Palová, vdova po profesoru a příteli Sobotecka Dr. Františku Palovi, věnovala městskému archivu dvě knihy svého manžela. Velké obohacení pro archiv znamenalo i převzetí písemné pozůstalosti zemřelé paní Marie Macounové, vdovy po soboteckém lékárníku. Jsou zde i zajímavé dopisy Fráni Šrámka, Václava Špály, Dr. Josefa Pícka a jiných. Tato pozůstalost tvoří nyní významnou součást rodáckého archivu, do něhož před několika léty věnovaly cenné a důležitě celky i paní Božena Paldová (archiv ředitele Miloše Poldy), M. Kolářová (písemnosti spisovatele Ferdinanda Mačonky) a E. Sušánková (rukopisy generála J. Pícka). Byli bychom rádi, kdyby na archiv pamatovali i ostatní rodáci.

Ve dnech 18.-19. října hostovala na soboteckém náměstí známá provazochodcká skupina Šmíčových.

Devadesát let se dožil 30. října sobotecký občan František Rejman. K tomuto vzácnému výročí mu blahopřáli členové Sboru pro občanské záležitosti, zástupci Vlastenecko dobročinné obce Baráčníků, a četní přátelé. Je pouze nejstarším mužem v Sobotce. Z žen žijí v Sobotce hned tři, které již překročily devadesátku. Jsou to Anna Vacardová (narozena 15. 2. 1869), Marie Vydrová (31. 5. 1873) a Kateřina Kyzyvátová (9. 7. 1873).

Všichni Sobotáci se zaradovali, když se v září konečně objevilo lešání ke Šrámkovu domu čp. 3 a když se na něm v říjnu objevili zedníci OSP. K nim se pak přidali i akademický sochař Václav Hlavatý se svými spolupracovníky, kteří opravují architektonickou výzdobu domu. Podrobnější zprávy přineseme v příště. Tanto dům se tedy dočkal - kdy dojde na starou radnici?

Zpravodaj Šránkovy Sobotky, jehož 9 čísel bylo průvodcem a komentátorem letošních slavnostních dnů, přinesl kritické poznámky k nevhodnému umístění tabule ČSAD uprostřed náměstí a pozastavil se i nad skutečností, že Místní lidová knihovna není nijak oznamována. Můžeme našim čtenářům oznámit, že oba tyto nedostatky jsou již odstraněny. Bílá tabule MLK již z daleka láká čtenáře a tabule ČSAD zakotvila také u stěny Ústředí Komunálních služeb (bývalá budova soudu), kde ovšem částečně zakrývá tabuli lázní.

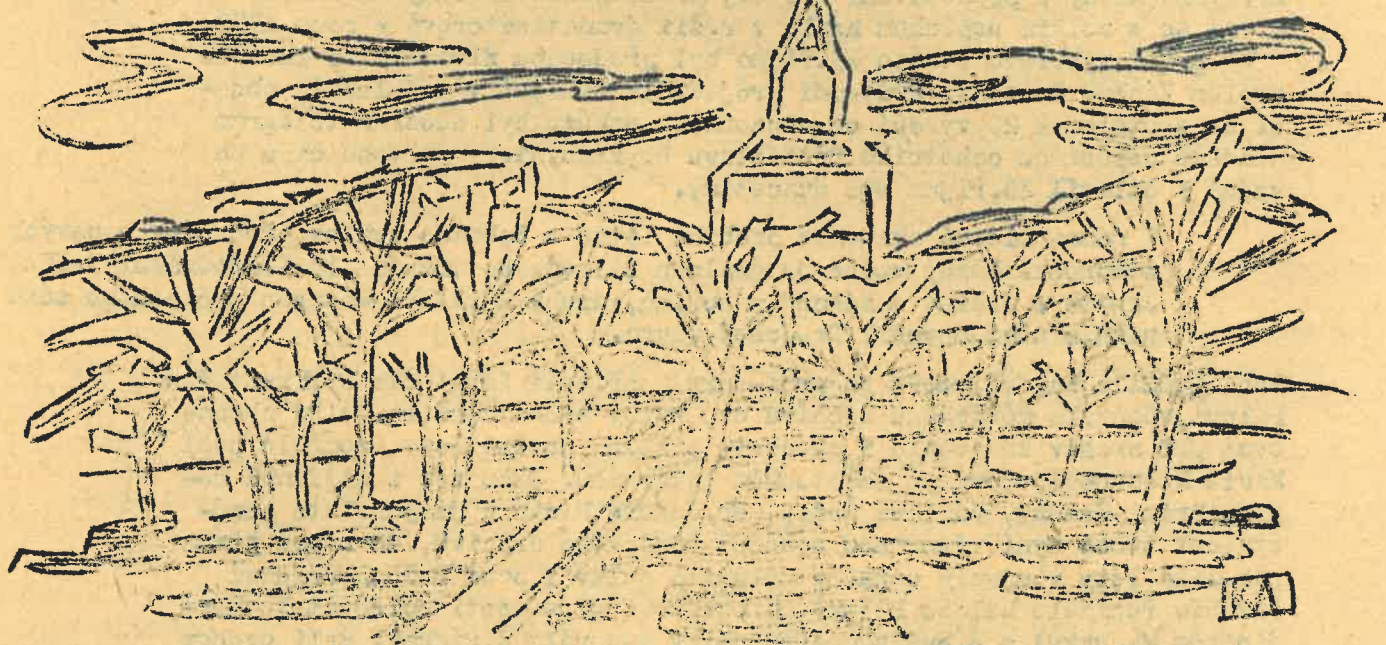
Velkou předností Sobotky je ochota, s jakou vedoucí opravny obuvi Josef Najman vychází vstříc návštěvníkům Sobotky, potřebují-li nutně opravit obuv. Opravu vyřizuje na počkání a bez příplatku za provedení rychlé opravy. To v jiných městech není. Rychlé opravy se vyřizují do tří dnů a za příplatek, ostatní opravy trvají déle. Jednání pana Najmana je pro turisty nedocenitelné, vzhledem k praxi v jiných opravnách nečekané a tím spíše zasluhuje uznání. Alespoň po dobu turistické sezony by toto mělo být pravidlem ve všech opravnách obuvi v Českém ráji.

Jde o zdánlivě nepádnou službu, ale Josef Najman ji dělá dobře, slouží tím dobrému jménu Sobotky. Zasluhuje uznání a napodobení v dalších odvětvích služeb obyvatelstvu.

Dr. Vl. Šulo - Ústí n/Labem

Vídeňský státní archivář Dr. P. Mochtlor píše právě životopis ing. Bedřicha Schnirraha, stavitele prvních řetězových mostů u nás a v celé bývalé rakouské monarchii. Tento Bedřich Schnirrah měl za manželku soboteckou rodačku Žofii Schnirrahovou, dceru zdejšího "komisaře/nad cestami" a sestru známého stavitele železnic.

Antonín Ederer, Praha

Vydala Osvětová beseda v Sobotce. Povoleno ČSČ. Účinné číslo N-04 42569.
Vyšlo 31. října 1964.

